

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Clericorum Cvm Foeminis Cohabitatione, Licitane Ea Sit An Non, Tractatus Ethicvs

Bossem, Matthias van

Dvaci, 1586

Octaua conditio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45844

interitus: quorū deus, venter est: & gloria
in confusione ipsorū, qui terrena sapiūt,

Octava conditio.

Postremò, quicquid his & similis
generis alijs quibusdam obseruatis cōdi-
tionibus profecisse se viderit philotheo-
logus noster, deo opt. max. quā potest
maximas semper & veras, ex vera cordis
deuotione, agat gratias, animitusque ag-
noscat, & ingenuè prædicet, illum esse, à
quo vno tanquam à patre luminū, omne
datum optimum, & omne donum per-
fectum descendat. Pietas enim est sapien-
tia, dixerat ille. Et de acceptis quidem
muneribus gratitudo nouam semper a-
liquam eblandiri quiuerit, ab autore illo-
rum, accessionem. Ingratitudo verò id
efficit, vt & quæ semel prærogata sunt, a-
mittere qui accepit commereatur. Qua-
propter si in ceteris diligens, hac in con-
ditione vltima negligens esse volet & su-
pinus, quem iuuare studemus philotheo-
logus, adeò nihil egerit, vt quo intentius
studere perrexerit, eo vehementius timē-
dum fuerit: ne omne tandem ipsius stu-
dere, stultum (quod aiunt illi) sortiatur in
supino. Neque verò iam subridendum;

Q ij sed

sed toto magis corpore simul & animo
exhorrescendū hīc fuerat. Nūquid enim
in prōptu nō sunt, & quidē ex ipsis petita
diuinarū scripturarū instrumētis, oppidō
quā manifesta exēpla? Reuelatur ira dei,

Rom. 1. clamat apostolus Paulus, de cælo super
omnē impietatē, & iniustitiam hominū,
qui veritatē dei in iniustitia detinēt. Quia
cū cognouissent deum, non sicut deū
glorificauerunt, aut gratias egerunt: sed
euanuerunt in cogitationibus suis, & ob-
scuratum est insipiens cor eorum. Di-
centes enim se esse sapientes, stulti facti

3. reg. 11 sunt, & cæt. Et quid, obsecro, sapien-
tius quondam Salomone? Attamen
quid eodem sub senecturē stultius: quan-
do nimium sibi ad extremum de sapien-
tia sua, quasi sua, placere incipiens, pa-
rūmque memor illius, à quo donāte ac-
ceperat, ex pede tandem superbiæ, in il-
lud vsque, per ingritudinem, prolapsus
fuit profundissimum insipientiæ bara-
thrum; vt tot adoraret idola, & tot ido-
lis tot exēdicanda curaret delubra, quot
haberet vxores alienigenas? Habebat au-
tem complures. Quòd si quis idolola-
triæ periculum non multum, nunc qui-
dem

dem temporis, extimescendum sibi arbitretur: scilicet quia sæuientem eius olim tyrannidem, aduentu iam suo, iuxta prophetarum oracula, fregerit Iesus Christus: quæ tamen securitas nobis minimè probaretur: at profana saltem hæreseon & execranda figmenta, quæ apud Christianos (prò dolor) sunt instar idolorū, quis prudens non vehementissimè timeat? Me quidem terrent per plurimū, atque vtinam quantum satis est, cautum etiam facerent aliena pericula: vt sunt exempli causa, Tertulliani, Origenis, & quorundā aliorum minimè paucorum. Ordinem autem hanc, quam promissimus, compendiariam euāgelicæ doctrinæ expositionē, nō à diuo Luca, aut Ioanne, vt constitutum fuerat, & ordo postulare videbatur: sed à Mattheo, idq; duabus de causis. Prior est, quòd cōsultissimi quidā viri censeāt, quā semel isto in enarrando euangelista posuimus operam, ingentem ex ea ad studiosam iuuentutem redire potuisse utilitatem, si non labor noster vbique ferè in commētationem exiuisset nimis operosam, & ad hyperbolen vsque, vt putabāt, prolixam: si scholastica spectetur docēdi ratio.

*Esa. 2.
Zach. 13*

*Vincens.
Liri. con-
tra hæ-
reses. Lu-
cifer da-
regib,
apost.*

235 QVOMODO STVDENDVM
ratio. Hac autem vtilitate non esse fru-
strandos, qui in præsentiarum theologia
studēt, & alteram illam nostram exegetin
non audierunt. Secunda causa est, quòd
schola hæc theologica in eum præcipuè
fit instituta finem, vt exulceratissimis
hiscè temporibus, contra satanianas infi-
dias, & machinationes multas & varias,
ecclesijs Christi de bonis melius provi-
deri possit pastoribus. Est siquidem illud
potissimum bonorum pastorum officium,
vt suis quisque ouibus præcipuè ob ocu-
los ponant, commendent, & incessanter
prædicēt vitam & doctrinam liberatoris
nostri Iesu Christi. Cùm autem quæ huc
pertinent, nemo euangelistarum vnus
conscripserit omnia: certè ad pastorale
munus quod attinet, vt primo inter euā-
gelistas diuus Matthæus ponitur loco, ita
& præcipuè ab illis omnibus legendus
semper, & relegendus esse videtur, quasiq;
memoriter ediscendus, qui pastora-
lem functionē vtili cum dignitate obire desi-
derant. Sanè cùm admirabilis ille Domi-
nicus, prædicator flammæus, & heretico-
rum sui sæculi malleus omnino ferreus,
fideliter hortaretur fratres suos, vt sem-
per

per in noui & veteris testamenti versarētur lectione, si vocationi, qua ad prædicandum vocati erant, ex animo, vt debebant, cuperēt facere satis: ipse semper secū circumferre solebat euangelium secundū Matthæū, adeóq; in eo multū lectitabat, vt propemodum totum teneret memoria. Nec dissimile est, quod ex nouo nunc orbe, de nouo quodam prædicatore, Paulo Iaponio, epistolæ nobis memorant Iaponicæ. Imò orbis antea terrarū doct̃or, apostolus Barnabas, quādo iuxta iniunctam sibi legationem, passim per mundum, & varias apud gentes, euangelicæ doctrinæ dispergeret semen: vsque adeò, euangelium secundum Matthæum in delicijs habuissē, semp̃erque in sinu gestasse legitur; vt moriturus cū esset, ipsum sibi propria antè manu descriptū, etiam sepulto voluerit consepeliri. Quē admodum & factum fuit. Nec est quod quisquā studiosorū, hęc dū audit (vt secularibus in doctrinis philomusi loquuntur seculares) de crābe bis posita quicquā timeat. Nam vt deus ipse est infinitus: ita & verbum eius infinitam quandam cōtinet semper fœcunditatem. Ex quo fit,

Q̃ iij vt

Theodor.
Apold. l.
c̃ ca. 4.

Chryf.
de Anna
hom 3.
c̃ 5.

vt quantumcunque & multa & varia in illius dicatur interpretationem: plura nihilominus, & quidem ijsdem etiam ex locis, tum noua, tum vetera eruenda semper restent: quæ & magna cum utilitate, in medium adhuc proferri, & pari cum iucunditate studiosis auditoribus, velut spiritualibus conuiuiis, ad vescendum, fruendumque apponi queant. Quod quidem vt nobis quoque in hac iterata, quam cogitamus, contingat diui Matthæi expositione, ille (spero) vestris mediantibus orationibus, per spiritum suum sanctum, concedet, qui est vnus omnium magister, Iesus Christus, benedictus in secula,
Amen.